

Sprawozdanie z Mobilności Job Shadowing

Kuopio Finlandia 16 – 22. 11. 2025 r.

Projekt nr: 2024 – 1 – PLO 1 – KA 121 – SCH – 000202806

W dniach 16 – 22. 11.2025 r. zrealizowaliśmy mobilność w ramach projektu „Partnerstwo w Edukacji” – Edukacja szkolna z miastem partnerskim Opola – Kuopio w Finlandii.

Wyjazd służył obserwacji pracy szkoły goszczącej - Kuopion Klassillinen Lukio, oraz szkół towarzyszących : Kuopion Taidelukio LUMIT, Hatsalan Klassilinen Koulu, Palvelualan Opisto Kuopio, Savo Vocational College, Business Center North Savo, Ohjaamo Kuopio.

Celem mobilności było poznanie i wdrożenie nowych rozwiązań w edukacji ekonomicznej i orientacji zawodowej/obserwacja sprawnie działającego doradztwa w wyborze ścieżki kształcenia, powiązane z rynkiem pracy – cel IV.

W niedzielę 16 listopada 2025 r. wcześnie rano wyruszyliśmy ośmioosobową grupą na lotnisko do Warszawy skąd samolotem udaliśmy się do Helsinek, a następnie do Kuopio w Finlandii. Skład naszego zespołu był następujący:

1. Pani Bernarda Zarzycka
2. Pani Dorota Gajda- Szczegielniak
3. Pan Jarosław Cieśliński
4. Pan Przemysław Jędrychowski
5. Pani Iwona Amrogowicz
6. Pani Anna Szelaąg
7. Pani Beata Kowal
8. Pani Ewa Cechowska

Około południa dotarliśmy do celu i zameldowaliśmy się w hotelu Jahtihovi w Kuopio. Po krótkim odpoczynku udaliśmy się na zwiedzanie miasta.

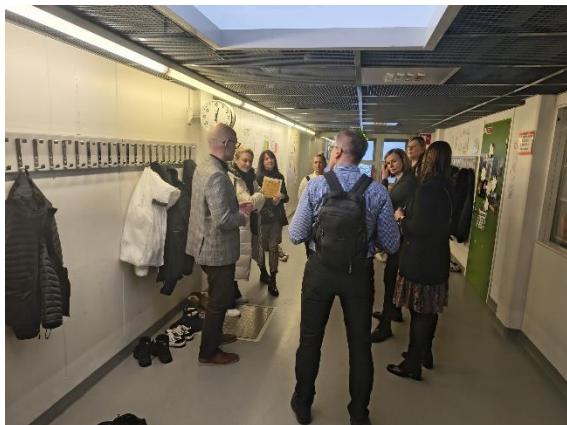

W **poniedziałek, 17 listopada** rozpoczęliśmy cykl spotkań zapoznawczo - roboczych w miejskim ratuszu w Kuopio. Zostaliśmy oficjalnie przywitani przez reprezentantów władz oświatowych: **Taina Vainio** oraz **Mika Kuitunen** – dyrektorów Departamentu Edukacji, który jest odpowiednikiem naszego Wydziału Oświaty oraz **Eila Kumpulainen** - koordynatorkę programu Erasmus+ w Departamencie Edukacji.

Pracownicy Departamentu przedstawili nam szczegółowo wszystkie etapy całego systemu edukacyjnego oraz wyczerpująco odpowiadali na pytania dotyczące systemu edukacji w Finlandii.

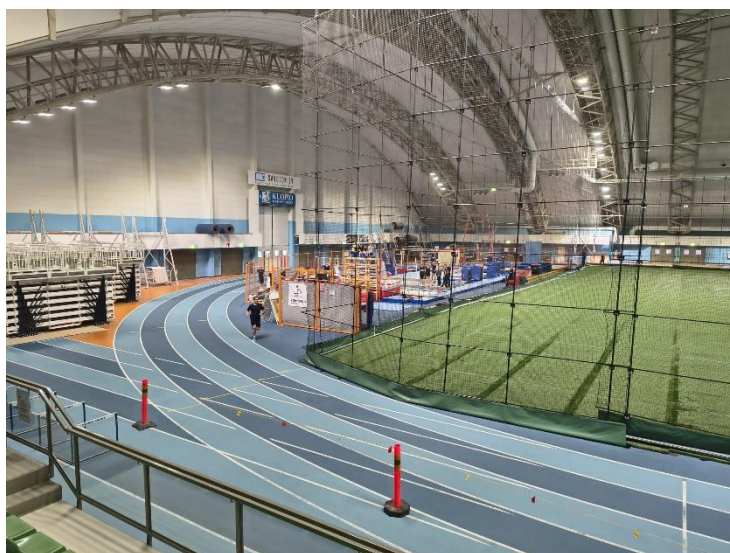
O godzinie 11.00 zakończyliśmy wizytę w urzędzie i udaliśmy się na spotkanie do szkoły średniej **Hatsalan Klassillinen Koulu** do której uczęszczają uczniowie z klas 7-9. Poznaliśmy dyrektora szkoły - **Heikki Pulkkinen**, który podczas spotkania szczegółowo omówił system edukacji w Finlandii, wyjaśniając, jak wygląda struktura szkolnictwa w kraju.

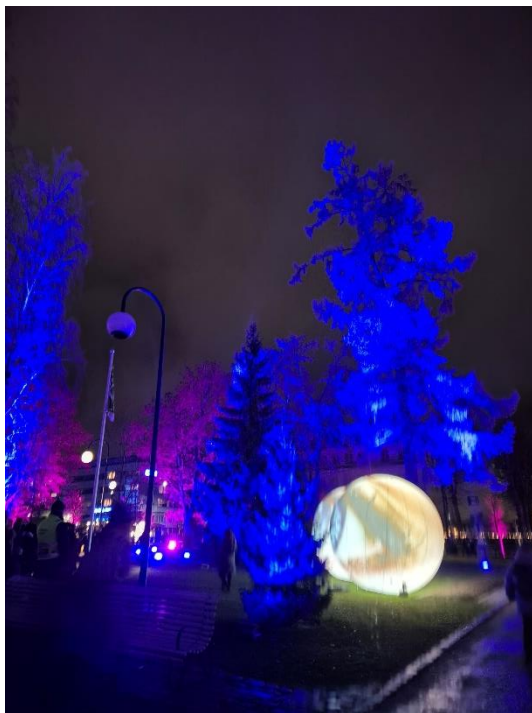
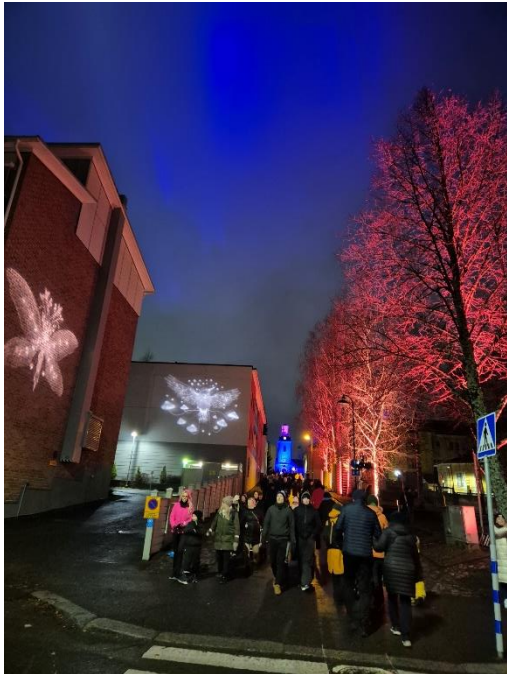
Dyrektor zapoznał nas z kompleksem szkolnym a następnie udaliśmy się do sal lekcyjnych dla uczniów obcokrajowców. Głównym celem klas przygotowawczych dla uczniów jest bezpieczne wprowadzenie w fińską szkołę, język, kulturę i codzienność. Nie chodzi więc tylko o naukę języka, ale o pełną integrację tych uczniów. Do klas trafiają nowi imigranci, uczniowie w wieku 6-16 lat, którzy nie znają języka fińskiego lub znają go bardzo słabo. Zajęcia są prowadzone przez 1 rok, lecz w razie potrzeby mogą być przedłużone. Uczniowie codziennie mają lekcje języka fińskiego i stopniowo wprowadzane są zajęcia przedmiotów z dużą indywidualizacją. Nauczycielki z którymi mieliśmy okazję rozmawiać, podsumowując swoją pracę stwierdziły, że nadrzędnym celem w ich pracy jest pomagać dzieciom a szkoła ma być dla nich miejscem bezpiecznym. Kiedy dziecko po kilku miesiącach zaczyna mówić po fińsku i rozumie polecenia to jest to największe święto. Klasy przygotowawcze to most między światem, z którego dziecko przyjechało, a nową codziennością w Finlandii.

Po zakończeniu wizyty w szkole udaliśmy się do Hali Sportowej znajdującej się nieopodal, z której również korzystają uczniowie tej placówki. Obiekt jest ściśle powiązany z działalnością pobliskich szkół, które korzystają z niego na co dzień. Główna hala jest pełnowymiarowa i tak zaprojektowana, aby umożliwiać uprawianie wielu dyscyplin sportowych w jednym miejscu. Dodatkowo znajdują się sale do gimnastyki artystycznej, pełnowymiarowa bieżnia lekkoatletyczna oraz siłownia. Byliśmy pod dużym wrażeniem zaplecza sportowego obiektu, dostępności dla wielu grup oraz udogodnień dla osób niepełnosprawnych.

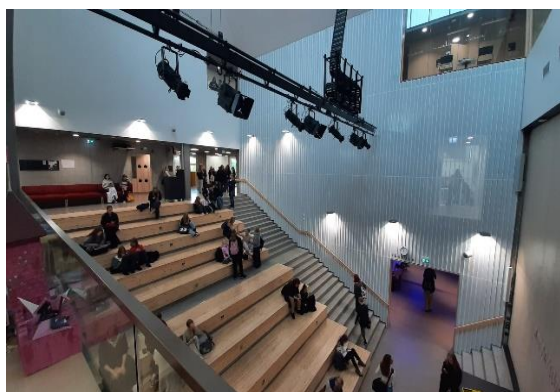

Po powrocie do hotelu omówiliśmy pierwszy dzień naszego spotkania zapoznawczo – roboczego w Kuopio. W godzinach popołudniowych udaliśmy się na spacer ulicami Kuopio. W tym dniu miasto obchodziło 250 – lecie powstania. Tematem przewodnim obchodów było łączenie historii i przyszłości. Wydarzenia odbywały się w wielu przestrzeniach: ratusz, rynek, centra kulturalne i ulice miasta. Duży nacisk położony był na integracyjny charakter obchodów dostępny dla wszystkich mieszkańców.

Wyjątkowym wydarzeniem dla nas był spacer połączony z podziwianiem instalacji świetlnych, które rozmieszczone w centrum miasta i nad jeziorem tworzyły magiczną atmosferę. Wspólnie z licznie przybyłymi mieszkańcami mogliśmy podziwiać zjawiskową grę światła w połączeniu z klimatyczną muzyką.

We wtorek, 18 listopada rozpoczęliśmy wizytę w szkole **Kuopion Taidelukio Lumit**, która jest szkołą średnią. Dyrektorem tej placówki jest **Mika Stromberg**. Jest to bardzo nowoczesny, imponujący i robiący ogromne wrażenie obiekt, którego koszt budowy wyniósł około 30 milionów Euro.

Zostaliśmy zapoznani z całym kompleksem szkolnym i szczególnie wrażenie zrobiły na nas olbrzymie przestrzenie korytarzowe zaprojektowane przez uczniów, kompleksy kuchenne na potrzeby młodzieży, pracownie muzyczne, studio nagrań, główna aula teatralna wraz z towarzyszącą jej sceną, pracownie IT oraz studio animacji i inne pracownie artystyczne.

W trakcie spotkań i rozmów położono akcent na takie kwestie jak: specjalne udogodnienia podczas prowadzenia zajęć dotyczących przedmiotów artystycznych, osiągnięcie trwałego postępu w kompetencjach naukowych oraz szczegółowo przedstawiono nam jak wygląda współpraca pedagogiczna między nauczycielami, psychologami i różnego typu instruktorami na terenie całego kompleksu szkolnego.

Kulminacyjnym punktem programu było zaproszenie na wyjątkowy pokaz przygotowany przez uczniów kierunku muzyczno – teatralnego. Spektakl rozpoczął się nastrojową muzyką oraz śpiewem wykonywanym na żywo przez uczniów. Młodzi artyści wprowadzili widzów w historię opowiedzianą poprzez krótkie sceny dialogowe, taniec współczesny i śpiew zespołowy. Całość była utrzymana w charakterystycznym dla fińskich szkół artystycznych stylu: minimalistyczna scenografia, mocna gra światłem i podkreślenie emocji. Uwagę nauczycieli szczególnie przyciągnęła pewność siebie uczniów i ich naturalność na scenie. Odbiorcy zgodnie podkreślali, że przedstawienie było nie tylko popisem umiejętności artystycznych, ale także pięknym świadectwem pracy zespołowej i kreatywności młodzieży.

Kolejną szkołę którą odwiedziliśmy była szkoła zawodowa **Palvelualan Opisto Kuopio** z siedzibą w centrum miasta. Historia szkoły sięga końca XIX wieku i ma siedzibę w zabytkowym budynku. Zostaliśmy przywitani uroczystym obiadem, który został przygotowany przez uczniów uczących się w tej placówce. Placówka oferuje praktyczne, zawodowe wykształcenie w obszarze usług. Do najważniejszych kierunków należą: hotel, gastronomia i catering – można uzyskać kwalifikacje jako kucharz lub kelner oraz usługi sprzątania i obsługi nieruchomości a możliwe specjalizacje typu sprzątacze czy pracownicy obsługi obiektów.

Specyfikę i funkcjonowanie placówki przedstawili nam nauczyciele prowadzący zajęcia **Hanni-Mari Larronmaa** oraz **Tuomas Rannankari**. Kształcenie w PAOK może mieć różną formę: tradycyjnych lekcji stacjonarnych, nauki częściowo zdalnej a także, co bardzo istotne nauki w formie praktycznej pracy zawodowej. Szkoła stawia na indywidualne podejście do ucznia, każdy ma możliwość dostosowania planu nauki do swoich potrzeb. Program jest skonstruowany tak, aby absolwenci od razu byli przygotowani do pracy. Szkoła współpracuje z firmami, co często ułatwia zatrudnienie. Placówka daje możliwość rozpoczęcia nauki przez cały rok, a nie tylko przy typowym naborze. Jest to dobre rozwiązanie dla osób zmieniających zawód.

Następnym punktem spotkania była prezentacja programu wsparcia dla licealistów w Kuopio **LUPA-paja**, którzy są zagrożeni przerwaniem nauki, mającymi trudności z nauką, stresem oraz problemami z codziennym funkcjonowaniem. Program działania placówki przedstawiła nam **Anu Kiviluoma**, special education teacher. Program funkcjonuje w ramach miejskiej inicjatywy mającej na celu ułatwienie uczniom ukończenie szkoły i wsparcie w trudnej sytuacji.

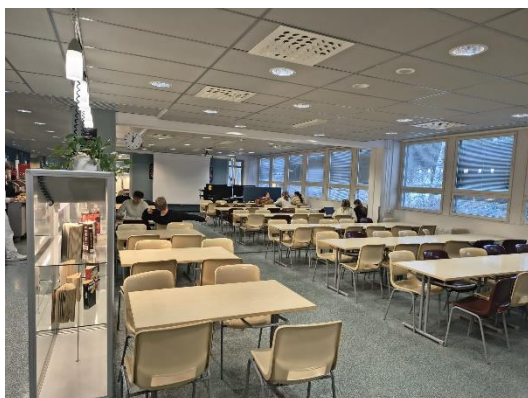

Po południu zakończyliśmy wizytę, udaliśmy się do hotelu, omówiliśmy i podsumowaliśmy cały dzień wizyty, na bieżąco uzupełniając karty pracy. Następnie udaliśmy się na spacer, aby poznać kolejne pełne uroku zakątki naszego miasta partnerskiego.

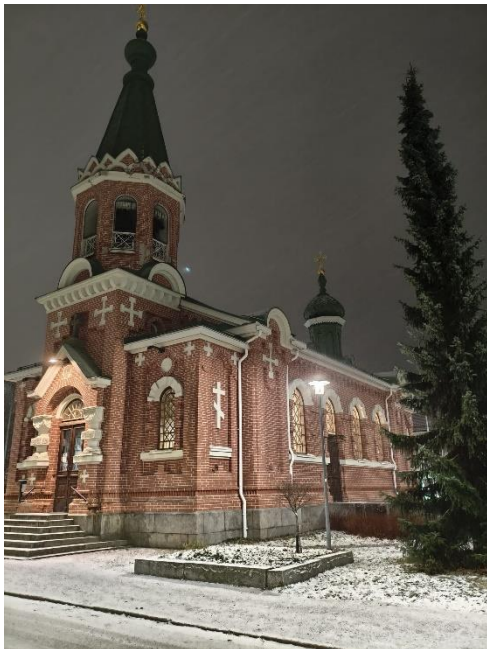

W środę, 19 listopada rano rozpoczęliśmy wizytę w szkole średniej **Kuopion Klassillinen Luko**, gdzie przywiała nas dyrektorka **Anna – Maija Tiilikainen**. Zostaliśmy zapoznani z kompleksem szkolnym a następnie udaliśmy się do sali lekcyjnej na spotkanie z doradcą zawodowym **Markku Ukkonen** oraz dwiema uczennicami. Nauczyciel przedstawił jak działa doradztwo zawodowe w fińskiej szkole. W tej placówce pracuje 3 doradców zawodowych, którzy obejmują pomocą 600 uczniów. W fińskim systemie edukacji uczniowie są objęci ciągłym procesem doradztwa od początku edukacji. W klasach 7-9 jest to przedmiot obowiązkowy- 30 godzin rocznie. Uczniowie odbywają dwutygodniową praktykę zawodową, poznają różne ścieżki kształcenia, uczą się podejmowania decyzji, planowania nauki i poznawania rynku pracy. Mają indywidualne rozmowy z doradcą zawodowym. Nauczyciele doradcy są specjalnie wykształceni pedagogami. Do ich zadań należą konsultacje z uczniami oraz rodzicami, organizacje praktyk, spotkań z pracodawcami i targów edukacyjnych. Wspierają uczniów zagrożonych porzuceniem nauki oraz pomagają w składaniu wniosków do szkół ponadpodstawowych. Następnie uczennice wypowiadały się jak wygląda ich współpraca z doradcą. Podkreślały znaczącą rolę nauczyciela w wyborze dalszej ścieżki kształcenia, która w przypadku Kateriny ulegała częstym zmianom. Plan kariery ma być

elastyczny, a nie ostateczny. Zwracały również uwagę na duży nacisk na dobrostan i indywidualne potrzeby ucznia, którym kierują się doradcy zawodowi. Jeżeli uczeń po ukończeniu liceum nie dostanie się na studia to prawo w Finlandii daje możliwość dalszego korzystania z doradztwa.

Kolejnym etapem odwiedzin w szkole było przedstawienie przez **Matti Lähtevänoja** tematyki sztucznej inteligencji i jej wykorzystania w fiński systemie edukacji. Dowiedzieliśmy się, że Finlandia jest jednym z europejskich liderów we wdrażaniu AI i robi z dużym naciskiem na etykę, równość i rozwój kompetencji. W fińskich szkołach AI pojawia się jako narzędzie wspierające nauczycieli i uczniów. Co roku dwóch wybranych nauczycieli w tej szkole jest objęte programem wspierającym ścieżkę kształcenia zawodowego. AI jest wykorzystywana do dostosowania poziomu zadań do umiejętności ucznia, analizowania postępów oraz wskazania, które obszary wymagają dodatkowego wsparcia. System wspiera uczniów ze specjalnymi potrzebami, pomaga w analizie błędów językowych, tworzeniu ćwiczeń rehabilitacyjnych oraz w rozpoznawaniu trudności w uczeniu się.

Po południu około godziny 16-tej zakończyliśmy wizytę i wróciliśmy do hotelu, omówiliśmy i podsumowaliśmy cały dzień wizyty oraz uzupełniliśmy karty pracy. Następnie udaliśmy się na spacer, aby poznać pełne uroku zakątki naszego miasta partnerskiego w zimowej scenerii.

Czwartek, 20 listopada o godzinie 8.30 rozpoczęliśmy wyjazdem busem do centrum **Savo Vocational College**. Jest to szkoła zawodowa prowadzona przez konsorcjum edukacyjne regionu. Powitał nas dyrektor **Heikki Heve**, który przedstawił nam strukturę organizacyjną centrum. Działa ono na różnych kampusach w kilku miejscowościach w tym również w Kuopio. Obecnie szkoła kształci ok. 6000 uczniów i pozwala młodym ludziom w regionie uzyskać wykształcenie zawodowe. To wzmacnia lokalny rynek pracy, młodzi ludzie kształcą się w zawodach potrzebnych lokalnym firmom, co sprzyja zatrudnieniu i stabilności społecznej. Mieszczą się tu różnorodne kierunki kształcenia: zdrowie i opieka, biznes, turystyka, gastronomia, informatyka, elektronika i automatyka. Mieliśmy okazję zobaczyć kilka pracowni kształcenia zawodowego oraz lekcję opieki medycznej.

Budynek centrum zrobił na nas duże wrażenie. Jest uważany za jeden z bardziej nowoczesnych budowli pod względem architektury i ekologii. Znajdują się w nim duże przeszklenia, jasne wnętrza i otwarte atria. Jest największym budynkiem w Finlandii, który posiada ekologiczny certyfikat Nordic Swan Ecolabel. To oznacza energooszczędność, dobre warunki akustyczne i świetlne oraz materiały przyjazne dla zdrowia. Do użytku został oddany w 2022 roku.

Około godziny 13- tej udaliśmy się do budynku obok - **Business Center North Savo**- to nowoczesny regionalny inkubator biznesu i centrum przedsiębiorczości, którego zadaniem jest wspieranie start-upów, osób planujących założyć firmę, młodych przedsiębiorców (uczniów i studentów) oraz firm lokalnych szukających innowacji i nowych modeli biznesowych. Założenia programowe przedstawili nam **Kaija Saaski**- dyrektor Business Center i **Matti Laitinen** – doradca ds. innowacji.

Spotkanie zakończyło się ok. godziny 15, następnie grupa udała się do centrum Kuopio, aby zwiedzić **Kuopio Art. Museum**. To najważniejsze muzeum sztuki w regionie. Kolekcja obejmuje ponad 3000 dzieł sztuki: malarstwo klasyczne, sztukę modernistyczną i powojenną oraz najnowsze prace fińskich artystów. Muzeum pełni funkcję regionalnej instytucji odpowiedzialnej za dokumentowanie sztuki.

Piątek, 21 listopada to ostatni dzień pobytu naszej grupy w Kuopio. O godzinie 8.30 udaliśmy się na spotkanie do **Centrum One Stop Guidance Center Ohjaamo**. Instytucja zajmuje się doradctwem i wsparciem dla młodych osób (do 30 roku życia) i działa w ramach lokalnego systemu usług społecznych i zatrudnienia. Strukturę oraz zasady działania instytucji przedstawiła nam **Sari Multasuo** – doradca edukacyjny. Podkreślała ważną rolę instytucji w Kuopio ponieważ oferuje kompleksowe wsparcie „na wejściu”, pomoże ustalić plan działania. Ułatwia łączenie edukacji, pracy i życia osobistego. Pomaga również w radzeniu sobie ze stresem, problemami i trudnościami młodych ludzi.

Po zakończonej wizycie udaliśmy się do **Muzeum RIISA**. Jest to wyjątkowe miejsce poświęcone dziedzictwu Finnish Orthodox Church. Zbiera, przechowuje i prezentuje ikony, liturgiczne naczynia, tekstylia i dokumenty, które pochodzą z dawnych manasterów oraz parafii przeniesionych do Finlandii po II wojnie światowej.

Po wizycie w muzeum udaliśmy się na ostatnie już spotkanie z dyrekcją szkoły i jej personelem, gdzie oficjalnie i uroczyście zostaliśmy pożegnani przez przedstawicielkę urzędu odpowiadającego polskiemu Wydziałowi Oświaty dyrektor **Silja Silvennoinen** oraz dyrektor goszczącej nas szkoły **Anna –Maija Tiilikainen**.

Po oficjalnych spotkaniach mieliśmy czas na ostatnie już zwiedzanie. Dotarliśmy do kompleksu 5 skoczni narciarskich w Kuopio, miejsca tradycyjnych zawodów i wydarzeń narciarskich. Następnie udaliśmy się wyjątkowo malowniczym w zimowej szacie szlakiem na wzgórze Puijo. To popularny obszar rekreacyjny z licznymi ścieżkami spacerowymi i atrakcyjnym punktem widokowy wraz z restauracją na wieży Puijo Tower. Wzgórze Puijo to symbol Kuopio, ważne miejsce dla mieszkańców, ale też znakomity punkt dla turysty, aby poznać naturę i charakter regionu.

Po intensywnym dniu powróciliśmy do hotelu, podsumowaliśmy we własnym gronie cały dzień oraz kilkudniową wizytę i wypełniliśmy karty pracy.

W sobotę 22 listopada we wczesnych godzinach porannych udaliśmy się w drogę powrotną do Polski. Z Kuopio samolotem do Helsinek, a stamtąd do Krakowa. Z Krakowa busem w godzinach południowych dotarliśmy do Opola.

„Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej. Unia Europejska ani podmiot udzielający dotacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności”.